



W. BIEGAŃSKIEGO · W · CZĘSTOCHOWIE

EX · LIBRIS · M · B · P · IM · DR ·



# BIBLIOTEKA PUBLICZNA im. W. Biegańskiego w CZĘSTOCHOWIE

PRAWA REPRODUKCJI ZASTRZEŻONE

COPYRIGHT RESERVED

# GONIEC CZĘSTOCHOWSKI

**— DZIENNIK POLITYCZNY, SPOŁECZNY, EKONOMICZNY, I LITERACKI POŚWIĘCONY SPRAWOM MIEJSCOWYM, ORAZ ZAGŁĘBIA DĄBROWSKIEGO. —**

REDAKCJA Częstochowa, II Aleja № 36, telefon № 50, ADMINISTRACJA Częstochowa, II Aleja № 36.

**Warunki prenumeraty i ogłoszeń na stronicy 4-jej. Cena 3 kop.**

Redaktor lub jego zastępca przyjmują interesantów codziennie z wyjątkiem dni świątecznych, od godz. 8-9 wieczorem.

Zarząd Stowarzyszenia „OBRONA” zgodnie z § 27 statutu zaprasza udziałowców na doroczne Ogólne zebranie, które odbędzie się dnia 14 kwietnia b. r. o godzinie 2 po południu w sali Resursy — rzemieślniczej I. Aleja № 9.

Na obrady wniesione będą następujące sprawy:

- 1) Zagajenie zebrania
- 2) Wybór przewodniczącego
- 3) Rozpatrzenie i zaświadczenie sprawozdania
- 4) Podział zysków
- 5) Rozpatrzenie i zaświadczenie budżetu na rok 1912
- 6) Wybór jednego członka zarządu na miejsce wylosowanego
- 7) Wybór (doroczny) Komisji rewizyjnej
- 8) Wnioski członków.

## BILANS Stowarzyszenia „OBRONA”, na 5 Stycznia 1912 roku.

Stan czynny.		Stan bierny.	
Towary	21991,99	Udziały	12716,65
Kasa	1323,32	Wpisowe	373,—
Dłużnicy	8511,61	Kapitał zapasowy	784,31
Ruchomości	749,18	— rezerwy	630,78
Bank Państwa	784,31	Korespondencja	3872,80
		Wierzyciele (poczty)	12398,58
Papiery procent.	472,32	Dostawcy	983,08
Zalicz. kolejowe	40,65	Kasa przezorności i pomocy	679,34
Weksle	295,46	Kaucja	925,46
Kaucja	1025,—	Sumy przechodnie	20,55
Wydatki dotyczące 1912 roku	376,80	Zyski i straty	2186,09
	35570,64		35570,64
			35570,64

Zarządzający Ryszard Zaruski  
Buchalter Antoni Borowicz

Prezes Zarządu Antoni Wolski  
Józef Fiszer  
Adam Majewski  
Jan Chadziński  
Franciszek Berg

## MLYNY buduje

FABRYKA TURBIN, MASZYN I KAMIENI  
MAYNSRICH  
RUJAWSKI, MIŁĘBSKI i S-ka  
w LUBLINIE.

Przedstawiciel na pow. Częstochowski i okolice  
**Jan Skalmierski** BIURO Techniczne

Specjalność: Turbiny syst. Francisza, Stoły walcowe, Kamienie francuskie, Kamienie szlucne, Kamienie płaskowe, Maszyny czyszczące, Perlaki, Maszyny do kaszy łamanej, Ryflarki, Gaza jedwabna, Oskardry, perliki, Pędnie (transmisje), Okucia do kamieni, Okucia do pylił, MOTORY — MASZYNY PAROWE

0275

**Dr. Z BEM**  
III Aleja Nr. 53, m. 6 vis à vis apteki B. Niemierko.  
Powrócił i przyjmuje chorych codziennie od 8-9 rano i od 3-6 pop. Choroby wewnętrzne, dzieci i weneryczne. Stosuje podskórna i wrodzinyne wstrzykiwanie **Salvarsanu** (HATA 606). 2'54

**TEATR MIEJSKI KINEMATOGRAF PARYSKI**  
II Aleja № 19.  
Program od Soboty 30 do Poniedziałku 1 kwietnia włącznie  
Królewskie fabryki porcelany  
Próba miłości małżonek (kom.)  
Jeziro Garden (natura)  
Urządzony według najnowszych wymagań. **Telefon 334.**  
W kobiecych sidłach (dramat w 2 cz.)  
Czyni Prensa (bardzo komiczne)  
Nowości! Nad program: Nowości!  
**CZŁOWIEK BEZ RAK** (momentalny artysta-malarz).  
**T. BARTONI** wykona dużo interesujących nowych numerów nogami.  
Występ p. **J. ŁĘTOWSKIEGO** kupiecy i homorysty z now. reper.  
Anons! w poniedziałek dany będzie jeden bardzo interesujący obraz **Powrót**

**TEATR ODEON** „W. Krzemińskiego”  
II Aleja № 43. TELEFON № 4-77.  
Program od Soboty 30 do środę 3 kwietnia r.b. (włącznie)  
Dzień wpałaty dramat z życia w 3-eh częściach  
**ZBRODZIA POD MASKĄ**  
Część 1). Rywalki 2). Anonim 3). Niesłuszne podejrzenie.  
programu dopełnia:  
Pejzaże zimowe (natura) — Skandalini agentem matrymonialnym (kom.)  
Nad program **Katastrofa kolejowa w Rudnikach 26 Marca**  
Pogrzeb Leopolda Werde, w d. 22 Marca, w Częstoch. zdjęcie własne  
na scenie: „Stryj przyjechał” Komedja w 1 akcie.  
Reżyser **W. Kisielewski.**

**Teatr Kinematograf**  
**„KOMETA”**  
Telefon № 487  
Program od soboty 30 do wtorku 2 kwietnia r.b.  
**W cudzym gnieździe**  
albo **TRAGEDJA MIŁOŚCI.**  
dramat w 3-eh częściach Urbana Good.  
Tygodnik Pathe (natura)  
Nowy romans Maksa (komiczne)

**NAD PROGRAM:**  
Na scenie odegrana będzie pod tytułem  
**ŻYWA REKLAMA.**  
Komedja w 1 akcie  
Reżyser **St. Szosland.**

Dyrektor Gimnazjum Rządowego, jednocześnie Zarządzający Gimnazjum Żeńskim 0248-5  
**HRABINY KAPNIST Z prawami RZĄDOWEMI.**  
powiadania że z powodu wakujących miejsc do Szkoły początkowej przy tymże Gimnazjum Żeńskim i do klasy I, II, III, IV, V i VI, zapis kandydatów odbywa się codziennie, w dniu powszednie od 9-2 popoł. w kancelarii Gimnazjum Rządowego. Egzamina rozpoczną się w m-cu Maju r. b.

**Księgarnia M. LIPSKIEJ bez Filji**  
CZĘSTOCHOWA, II Aleja № 23.  
**Poleca WIELKI WYBOR NUT**  
Na miejscu **PIANINO**  
S. BANASIKOWSKIEGO.

**KONIAK D. Z. SARADZĘWA TYFLIS**  
KAUKASKI

**„FLIRT”** GILZY z ELEKTRYCZNEJ FABRYKI  
**„FANTAZYJNE”** **M. PASCHAŁSKIEGO**  
**„AMATORSKIE”** w RADOMIU  
**„WYBOROWE”** z ORYGINALNEJ FRANCUSKIEJ BIBUŁKI  
**„POPULARNE”** „ABADJE” SA DO NABYCIA w SKŁADZIE TABACZNYM.  
**EKONOMICZNE** **L. SZYDŁOWSKI i SZ. ANRIER I ALEJA 12.**

**Dr. Paweł BRONIAŁOWSKI**  
Nowy-Rynek Nr. 3. — Telefon Nr. 34.  
Choroby skórne i weneryczne.  
Przyjmuje od 8-11 r. i od 3-7 p.p.  
Panie od 2-3 po południu. — Stosuje wstrzykiwanie wrodzinyne **Salvarsanu** (HATA 606).  
**Sklep galanterijno-dewocyjny**  
w najruchliwszym punkcie dzielnicy Jasno-Górskiej z kompletnym urządzeniem do sprzedania i wydzierżawienia. Wiadomość u właściciela domu ul. Kamieniec № 29. 572-4-2

**PIERWSZORZĘDNY ZAKŁAD ARTYSTYCZNY RZEZBIARSKO-KAMIENIARSKI i SZTUKATORSKI**  
Częstochowa III Aleja dom własny **KRUSZYŃSKI i PROSZOWSKI** WYKONYWA RZEZBY POMNIKI, ROBOTY BUDOWLANE i KOŚCIELNE.  
Egzystuje od r. 1887 Telef. 260.  
Fabryka posadki cementowej na obwałki i stopki mozaikowych, oraz wszelkich wyrobów z cementu. **CENY NAJPRZYSTĘPNIEJSZE.**

### Wies mazowiecka.

Niemasz jak wies mazowiecka —  
 Juscici chlopska, n e szlachcka:  
 Srodkiem droga wyboista,  
 Wzdłuż kryje — chaty, oczywista  
 Słomą kryte, wybielane,  
 Nawet... słońcem wyznaczane,  
 Plebanija w samym srodku  
 Kupa dziadów przy opłotku,  
 Obok gmina, przy niej szkoła,  
 A po obu końcach sioła  
 Drogowskazy na nich słowa:  
 „Ządajcie koniak Szustawa!”

0234

### Epilepsja stała się uleczalna.

Pocieszającą tą wiadomością dzieliemy się z naszymi czytelnikami. Ządającą do należy nowemu srodkowi, który, zresztą, zagranicą jest znany od lat kilkunastu i stosowany powszechnie przez ogół lekarzy: mianowicie srodkowi pod nazwą: „EPILEPTICON DR. WEIŁA”. Po kilkumiesięcznym jego przyjmowaniu bez przerwy ataki epileptyczne (choroba św. Walentego) zdarzają się coraz rzadziej, wręście nikną zupełnie, tak że Epilepticon stał się srodkiem specyficznym w leczeniu epilepsji. Preparat ten został uznany przez najwybitniejsze powagi świnta lekarskiego, jak Prof. Erb, Forel i inni, którzy w swych pracach zalecają jego stosowanie bez żadnych zastrzeżeń.

Epilepticon Dr. Weił'a może być nadto stosowany z doskonałymi wynikami i w chorobach nerwowych, a więc w stanach nerwowego osłabienia i rozdrażnienia (neurastenii), w niepokojach sercowych, bezsenności, migrenie i innych, gdyż ten srodek działa uspakajająco i zarazem wzmacniająco na organizm.

Epilepticon Dr. Weił'a można nabyć we wszystkich aptekach i składkach aptecznych Jenerału przedstawicieli na Archętwo i Cesarstwo: TREUTLER i BERNHARDT. Warszawa, Boduena 3. wysyłają literaturę na żądanie gratis i franco. 0280-1

### Abstynencja na wsi.

Na łamach „Gońca Częstochowskiego” często spotyka się słuszne uwagi, omawiające sprawę ogólnej abstynencji i nawołujące lud do zupełnej wstrzemięźliwości.

W sprawie tej niech i mnie będzie wolno wypowiedzieć słów kilka.

Mam na myśli wies...  
 Na wsiach nałóg pijanstwa zakorzenił się tak bardzo, że ciemny lud w braku wódkii odurza się nawet anodynami, czyli jak je tu zwą poprostu — kroplami. Nałóg ten tak ohydny, pomimo, że szkodziłoby dla zdrowia, pospolicie jest uprawiany.

Ciemny ludek będzie pościł szczerze — idęcaz — „świętą solą” bo z omastą jakakolwiek — jeść jest grzechem, lecz wypić — wypija sobie zawsze, że często zagania po ulicy cieleta, az się wszystkie dzieci śmieją.

Można sobie wyobrazić, jak szkodliwie musi oddziaływać wódka na organizm wycieńczony postem, lichymi pokarmami itp.

Ale któż na to zwał...  
 Zaczęły się już trochę i wsi budzić i podność z tego ciężkiego nałogu, lecz o własnych siłach jakoś im trudno powstać i o ile niema kogoś, kto by je podźwignął trochę choć umiejętną ręką lub wymową — to brną dalej w tem błocie nieprawości.

A przykład powinien iść z góry.

Najwięcej też dobrego na tem polu mogą zdziałać księża, nauczyciele ludowi i inteligencja wioskowa w ogólności.

Księża prawie wszędzie pracują nad wykorzystaniem pijanstwa w swych parafjach, lecz ta reszta inteligencji, sama lubi najczęściej płuca kieliszki i nie chce się tym zająć, nawet o tem nie myśli.

Można przytoczyć nawet przykład z pewnej wioski (w pow. częstochowskim), gdzie zawiązał się oddział towarzystwa „Przyszłość” i zapisało się na jego członków sporo osób z ludu prostego.

Niepodobno się to jednal niektórym osobom z „inteligencji”, a więc poczęli wymieniać członków, straszyc ich aresztem itp., tak, że ci w kofcu gremialnie poniechali wstrzemięźliwości i zarządzali wykreślenia ich z liczby członków towarzystwa.

Dzisiaj w tej wiosce piją wszyscy, jak

piłi, — bo taki przykład dawano im z góry.

— Jeżeli pije wójt, pisarz, nauczyciel — to dlaczego ja nie mam sobie czasem też przepłukać gardła — myśl włościanin.

I pije, gdy ma za co, a gdy mu braknie pieniędzy — pije na kredyty.

Wobec tych faktów, wypada tylko wołać: Panowie! czas — byłoby już, żebyśmy wszyscy solidarnie wzięli się za ręce i stanęli do walki z wrogiem tak strasnym jakim jest nałóg pijanstwa...

Stać się wszyscy z ludem, który bierze zawsze przykład od „panów” i wzoruje się na nich, świecić mu dobrym przykładem i radą, a zasłużyć się przed społeczeństwem, gdyż przyłożył się do jego odrodzenia.

Wszak jest to najszczytniejsza praca, praca nad podźwignięciem maluczki z ciemnoty, czyż więc nie zechcecie podjąć się jej.

O, trzeba to uczynić bo wszak ciężką na was obowiązek „nieść przed narodem oświaty kaganiec...”

Abstynent — częstochowianin Jan Bochnia.

Czesowo — Rostopol, na Wołyniu, d. 21 | 3. 912.

### Idzie przez pola..

Idzie przez pola — przez wygony,  
 Rubieżą szarej idzie dolii  
 I sieje czar niewystawiony —  
 Tęczami złud aureoli...

Idzie przez ludzkich serc cmentarze  
 I na kurhanach cicho kleka —  
 I wskrzesza sny — i wierzy każe  
 Iż nie powróci hól ni męka...

Idzie przez niebios toń błękitną  
 Strojna w zórz diadem szczerzoty,  
 A kędy stąpnie kwiaty kwitną —  
 Kwiaty kochania i tęsknoty.

Chylą się przed nią bory — sady —  
 Krzew każdy szumną pieśń jej śpiewa,  
 Ona je w perł — ros myrjady —  
 W przepych szmaragdów przyodziewa.

Idzie przez pola — przez wygony,  
 Rubieżą szarej idzie dolii  
 I sieje czar niewystawiony  
 Tęczami złud aureoli.

Fel. Gembicki.

### Zrównanie stanów.

Komisja wniosków ustawodawczych Dum państwowych zaakceptowała projekt rządowy o zniesieniu ograniczeń stanowych, stosowanych przez prawo względem włościan i mieszczan.

Projekt rządowy jest dosłownie powtórzeniem Ukazu z d. 5 października 1906 r., który ogłoszono na mocy art. 87 ustaw zasadniczych, a następnie wniesiono do Dumy państwowej do zatwierdzenia.

Komisja, zalecając obecnie pełnej Dumie ten projekt do przyjęcia, proponuje przyznać wszystkim poddanym rosyjskim w całym państwie, niezależnie od ich dochodzenia stanowego, z wyjątkiem jedynie żydów, równe ze szlachtą, prawa co do służby państwowej i co do nagradzania orderami i innymi oznakami, przyczem powinny być zniesione wszelkie przywileje, pozwalające osobom pewnych stanów zajmować określone posady, zwłaszcza rządowe.

### W sprawie katolików niezarejestrowanych.

Wskutek podniesienia przez jednego z gubernatorów kwestji, a mianowicie: 1) czy księża rzymsko-katolicki mają prawo chować zwłoki osób, które przeszły na katolicyzm wbrew § 2 ukazu o tolerancji i zmarły przed dojściem do pełnoletności i 2) jak należy zapisywać do ksiąg, to jest jako prawosławnego, czy rzymsko katolickiego wyznania, nononarodzone dzieci tych małżeństw, które przeszły na katolicyzm zaraz po ogłoszeniu Najwyższego ukazu o tolerancji, lecz nie wypełnił formalności rejestracji zmiany wyznania zgodnie z cyrkularzem ministerjum spraw wewnętrznych z d. 18 sierpnia st. st. 1905 r. Nr. 4628 i w księgach ludności są jeszcze zapisani jako prawosławni, minister spraw wewnętrznych, sekretarz stanu Stołypin, w odezwie z d. 25 stycznia st. st. 1911 r. Nr. 788 wyjaśnił, że podstawa do określenia przez państwo przynależności wyznaniowej tej lub innej

osoby powinny być właściwe dokumenty. Przemyt, jeżeli te dokumenty wydane zostały niezgodnie z prawem, to winnych należy w ten lub w inny sposób pociągać do odpowiedzialności.

W tych wypadkach, gdy instytucje rządowe posiadają dokumentalne dowody faktu przynależności do Kościoła rzymsko-katolickiego danych osób, dla jakiegokolwiek powodów jeszcze niezarejestrowanych, oraz gdy wobec tego faktu przynależności nie ulega żadnej wątpliwości, wówczas nie zachodzi żadna potrzeba zakazywania dalszego wykonywania dla takich osób obrzędów (w tej liczbie i pogrzebów) oraz udzielania sakramentów podług obrządku rzymsko-katolickiego. Kodeks karny (art. 93) nakłada kary za udzielanie sakramentów i wykonywanie obrzędów przez duchowieństwo innych wyznań chrześcijańskich jedynie nad osobami istotnie („zawiedomo”) prawosławnymi.

Nieletni zaś, którzy chociażby nawet w brew p. 2 ukazu o tolerancji, przyjęli katolicyzm, są poniekąd osobami, co już przeszły na katolicyzm, a więc nie mogą nadal być uważane za istotnie („zawiedomo”) prawosławnych. Jeżeli również fakt przejścia rodziców prawosławnych na katolicyzm nie budzi jakiegokolwiek wątpliwości i chrest ich nowonarodzonych dzieci podług obrządku rzymsko-katolickiego jest stwierdzony dokumentami urzędowymi, to wówczas niema podstawy do zapisywania takich dzieci w księgach ludności, jako prawosławnych, z tego tylko powodu, że rodzice nie wypełnili wymagań cyrkularza z d. 18 sierpnia 1905 r.

Przy stosowaniu powyższych wyjaśnień ma być zachowana staranna oględność, ażeby nie dopuścić do obejścia przepisów, ustanowionych w cyrkularzu ministra spraw wewnętrznych z d. 18 sierpnia 1905 roku Nr. 4628, w celu uznania przez instytucje rządowe za katolików takich osób, które pozostały prawosławnymi.

### Wynagradzanie wydalanych kolejarzy.

Naczelnik kolei skarbowej warszawsko-wiedeńskiej zawiadomił pracowników, że przy uwalnianiu ze służby dziennie płatnych rzemieślników i robotników oddziałowych, ci co będą uwalniani, nie tracą praw do wypłacania im jednorazowego wsparcia według regulaminu b. zarządu prywatnej kolei, bez ograniczenia praw na otrzymanie wsparcia nie wyżej ponad 100 rb., dla tych pracowników, którzy przesłużyli mniej, niż 10 lat.

Ci zaś, którzy przesłużyli więcej, niż 10 lat na kolei, korzystają z praw, przysługujących pracownikom etatowym i na tych warunkach będą im wydawane wsparcia jednorazowe za wystugę lat.

Nadto naczelnik kolei polecił, aby usuwanie rozpoczynano od tych pracowników, którzy wstąpili na służbę kolejową w ostatnich czasach.

### Prywatne gimnazjum realne w Zakopanem.

W Zakopanem ukonstytuowało się w gronie znanych miejscowych obywateli Towarzystwo, mające na celu założenie prywatnego gimnazjum realnego. Przygotowawcze prace i kierownictwo przyszłego zakładu o dda no metodem pedagogowii, profesorowi gimnazjalnemu Dr. B. Gofr. nowi, który podjąwszy myśl z zapalem i energią, uczynił ją blizką zrealizowania. Zakład połączony z internatem ma być otwartym z początkiem przyszłego roku szkolnego.

Gimnazjum jakoteż internat, uposażony we wszystkie zdobycze sztuki wychowawczej spełnić mają w sposób doskonały typ współczesnego zakładu, w którym wychowane obok nauki, udzielane według rozszerzonego planu rządowego, znajdzie czujną opiekę moralną i fizyczną, wspartą pełnym zespołem tych niewyższych dotąd czynników wychowawczych, jakie pod względem higienicznym i moralnym dać może w nieprzebranym bogactwie przyroda zakopiańska.

Spodziewać się należy, że społeczeństwo, a zwłaszcza szerokie koła rodzin, w jakiegokolwiek sposób związanych z życiem zakopiańskim, zainteresują się żywo wiadomością, że myśl tylokrotnie omawiana, a zostająca zbyt długo w sferze postulatów, udało się po szczęśli-

wem pokonaniu trudności w życie wprowadzić.

Towarzystwo obejmuje również opiekę nad pomyślnie rozwijającym się tamże od roku zakładem p. Praura'sa zbliżonym do typu szkoły normalnej. W niedługim czasie ukaze się broszura, która bliżej powiadomi, tak o naukowych, jak i wychowawczych szczegółach powyższych zakładów.

Zgłoszenia przyjmuje się od dnia 1 kwietnia r. b. Blizszych informacji udziela Dr. Bartłomiej Gofron — Zakopane — Willa „Szarotka”.

Za Towarzystwo:  
 Dr. Wacław Kraszewski  
 Dr. Józef Zuchow  
 Dr. Jerzy Żukowski  
 Kamil Tomaszewski.

### Sprawa MACOCHA.

Wyrok sądu okręgowego piotrkowskiego w formie ostatecznej zawiera motywy następujące:

„Wysłuchawszy tłumaczenia się oskarżonych, śledztwa sądowego i rozpraw stron, sąd przede wszystkim zatrzymuje się na pytaniu co do tego, czy jest dowiedzione, że zbrojstwo Wacława Macocha dokonane zostało z obmyśleniem z góry zamiarem i jeżeli nie jest dowiedzione, to czy można i z drugiej strony uważać za rzecz prawdopodobną tłumaczenie się oskarżonego Macocha, jakoby zabił Wacława w stanie krawcowego rozdradzenia, wywołanego skutkiem ciężkiego znieważenia — spólkczowaniem i obrażeniem ukochanej kobiety.

Przystępując do rozważenia pierwszego z rzeczonych pytań, sąd zastanawia się nad tą okolicznością, że do zbrojstwa za premedytacją muszą istnieć pewne przyczyny; musi być cel zbrojstwa. Tymczasem w sprawie niniejszej śledztwo sądowe nie przyniosło bezspornych danych, na których zasadzie można byłoby przejść do niewątpliwych wniosków, zarówno co do przyczyn jak i co do celu zbrojstwa. Oskarżenie wysunęło to stanowisko, że celem zbrojstwa było usunięcie przez oskarżonego Damazego Wacława Macocha, gdyż przeszkadzał mu w posiadaniu kochanej kobiety. — Takie jednak stanowisko zaprzecza faktycznej stronie rzeczy. Wacław ożenił się z Heleną nie z miłości, lecz dla pieniędzy, czego nawet nie ukrywał. Objawu jakiegokolwiek zazdrości w stosunku do Damazego nie daje się w nim wcale zauważyć; — przeciwnie zabiegł miłosne Damazego względem Heleny traktując nietylko objętnie, lecz nawet zachęcając. Tak naprz. według słów świadka dorozkarcza Józefa Golisa na 4 dzień po weselu Wacława z Heleną, kiedy wioził ich oboje i ks. Damazego do wsi Lipie, był on bardzo zdziwiony tem, że w drodze Damazy zaczął całować Helenę, a gdy Helena nie dała z początku swych ust do całowania, Wacław rzekł do niej, iż może się teraz całować z Damazym, gdyż wyszła zamąż za niego, Wacława, brata Damazego, poczem ks. Damazy i Helena długo się całowali.

Wszystkie okoliczności zbrojstwa świadczą raczej o tem, że dokonano go „nie z obmyśleniem z góry zamiarem, lecz wskutek nagłe wynikłego rozmysłu. Przedewszystkiem ten, kto zawczasu obmyślał zbrojstwo, nie będzie zapraszał ofiary swojej listownie do określonego miejsca, aby taką drogą nie dać groźnej przeciwno sobie poszlaki, zwłaszcza, gdy taki list stać się może wiadomo bliżkiej osobie wybranej ofiary, jego krewnym, lub jak w danym wypadku, Helenie Macochowej, żonie zmarłego Wacława. Następnie, jakaby miał potrzebę premedytujący zbrojca w takiej krwawej rozprawie, jak zadanie siekiera ran śmiertelnych, a potem ambiras z ukryciem śladów zbrodni, malowaniem pokrwawionych ścian i podłogi wówczas, gdy istnieją o wiele mniej kłopotliwych zabiegów zooprawy z wybraną ofiarą. Dalej jeżeliby przypuścić że Damazy Macoch z góry obmyślił zbrojstwo, to samo z siebie wynika pytanie, dlaczego nie zaopatrzył się w swoim czasie w niezbędne przedmioty do ukrycia trupa. Dlaczego rogoza i kosz nabywane są za pośrednictwem służącego Złoga dopiero po zbrojstwie? Dlaczego trup opakowywany zostaje we własne rzeczy podsądnego Damazego, w jego tutro? Dlaczego obmyśliwszy zbrojstwo Wacława, Damazy w tak dzi-

wny sposób ukrywa jego trup, w rowie przy drzewce?

Prawda, za „premedytacją” jakoby przemawia zwłaszcza przygotowana przez Damazego siekiera, lecz zgodnie do zarzyszonego zeznania świadka Bernatowicza, od którego Damazy wziął siekiere, aby coś przyciosać, sama w sobie nie przedstawiała żadnej wartości, a była tępą i do niczego nie zdana. Czyżby zatem oskarżony Damazy, gdyby w rzeczywistości zwłaszcza obmyślił dokonanie zabójstwa, wybrał do tego celu takie narzędzie i nie postarał się o lepsze, a przytem, czyby brał siekiere od stolarza klasztornego, a nie nabył by jej gdzieindziej postronnie, jeśli nie oszabiście, to za pośrednictwem swego zaufanego służącego Zaloga? Wyłożone wyżej przyprowadza sąd do przekonania, że zabójstwo Wacława Macocha spełnione zostało bez obmyślenia z góry zamiaru. Ale jednocześnie nie można dać wiary i tłumaczeniu się pod sądnego Macocha, że zabójstwo Wacława popełnił w stanie krańcowego rozdzianienia, gdyż jak w bardzo rzeczowym wniosku twierdzi „nr wca lekarz dr. Gurbski, zbrodnia popełniona została podczas snu ofiary na lewym boku, o czym świadczą następujące oznaki, mianowicie sześć ran mał Wacław na rów olejących płaszczynach poziomu do osi pionowej ciała ludzkiego, usta miał zamknięte, wargi nieco wsmięchnięte, oczy cokolwiek otwarte, a na kończynach żadnych śladów oporu. Saxon Wacława nastąpił, zdaniem rzecz. onego znawcy, prawie momentalnie od uderzenia ciężkim ostrym narzędziem w część cieniową głowy z uszkodzeniem mózgu; druga rana śmiertelna zadana mu była w szyję. (d. c. n.)

Przeciwko takiemu niedbalstwu parafian często w czasie prowadzenia robót podnosili protest, jednak bezskutecznie.

Należy zaznaczyć, iż na budowę zabrano w drodze ofiar około 40 tysięcy rb., kościół zaś — wzniesiona — na miejsce drewnianego, który przed 4 laty sprzedano na rozbiórkę za rb. 2,000.

## KRONIKA

— **Dzisiejsze święto.**  
Palmowa niedziela „palmarum dies”, przypadająca dziś przed Wielkanocą, otrzymała swą nazwę od siania drogi palmami przy wjeździe Chrystusa do Jerozolimy.

Kościół nasz obchodzi ten dzień uroczystym nabożeństwem połączonym z przepiękną ceremonią święcenia gałęzi wikliny lub palm, które są niejako i symbolem nadchodzącej wiosny.

### — Przed Dniem Zmartwychwstania.

Wesoly nadchodzi dzień — Dzień Zmartwychwstania! Radują się serca wszystkich... a przeważnie tych, którzy mają święta zapewnione. Mniejszą jest radość innych, takich, których na święcone nie stać, mają jednak na tyle, że by nie cierpieć głodu. Próż tych wszystkich jednak iluz jest jeszcze i takich, co są pozbawieni dachu nad głową i chleba...

Dziś w oczekiwaniu nadejścia owego dnia radosnego, w okresie kiedy sięgamy do kieszeni po mniejsze lub większe sumy na zastawy świętecznego stołu nadarza się piękna sposobność uczynienia zadość potrzebom serca i sumienia, spełniając wzniosły uczynek miłosierdzia i przeznaczając pewną kwotę na cel do broczny, niż w ogóle społeczny.

Nie powinna nami w tych razach kierować jakaś niedroga ambicja, nakazująca nam albo zaimponować innym wielkością ofiary, albo w razie niemożności tego powstrzymać się od pięknego uczynku. — Jest to wstyd fałszywy.

Widzimy nieraz, jak wielkie sumy składają się z ofiar najdrobniejszych. Mamy przykłady choćby na noworocznych ofiarach w takim „Kurjerze Warszawskim”, gdzie z samych datków 10 a nawet 5-cio kopiejkowych złożyły się setki rubli na zasilek potrzebujących wsparcia instytucji.

Nasz „Goniec Czesłochowski” zbierający po „Kurjerze Warszawskim” najwięcej ofiar w całym Królestwie zwraca się też obecnie do wszystkich, nie tylko do ludzi zamożnych, lecz zarówno do wszystkich ludzi pracy, rzemieślników i robotników, służby domowej itd., aby w miarę możności, choćby, powtarzamy, datkami najdrobniejszymi pośpieszyli w czasie przedwielkanocnym bądź to otrzeć lzy niedoli bądź wesprzeć instytucje, zasługujące na poparcie, jako to:

Schronienie dla paralityków św. Antoniego, Zakład Matki Boskiej Czesłochowskiej dla dziewcząt przy ul. św. Barbary nr. 5 (Ochrona kobiet), Towarzystwo Dobroczyńności z wydziałami Ochrony, Kolonji letnich itd., Sala Zajęć dla chłopców im. św. Stanisława Kostki — itp.

Ufamy zatem, że instytucje te w czasie obecnym nie zostaną przez do broczych ludzi zapomniane.

— **Na skazana nauczycielkę.**  
W styczniu r. b., w dziale ofiar naszego „Gonia Czesł.” otworzyliśmy listę składek na dzieci skazanej w Warszawie nauczycielki. Zebrałmy w ten sposób z drobnych ofiar znaczną sumę, bo prawie rb. 200, co z radością zaznaczamy nie dlatego, że to świadczą o niewątpliwiej poczytności naszego pisma, lecz dlatego, iż jest to dowodem, że prenumeratorzy nasi i czytelnicy przyjmują żywy i serdeczny współudział w niedoli bliźniego, nie pozostając zimni i nieczuli na jego troski i bóle.

Po przesłaniu ostatniej ofiary do Warszawy na ręce obrońcy skazanej adw. przys. Jerzego Skokowskiego, Smolna Nr. 15, otrzymaliśmy od niego następujące pokwitowanie:  
Do Redakcji „Gonia Czesłochowskiego”. Rb. 197 i kop. 47 markami otrzymałem i sumę tę złożyłem (wraz z innymi nadsyłanymi mi na ten cel kwotami) w kasie oszczędnościowej „Pomoc wspólna”, skąd zamierzam sumę tę wydatkować w postaci miesięcznych zapomóg dzieciom pani K u r a w s k i e j wówczas, gdy matka odsiadywać będzie więzienie.

Możliwym jest jednak, że Izba Sądowna, do której się odwołałem z apelacją, wyjedna dla skazanej całkowite ułaskawienie i w tym wypadku zebrana suma oddam do rąk pani Kurawskiej. Na razie opędziła ona najpilniejsze potrzeby z ofiar, bezpośrednio jej wydanych, otrzymała zajęcie i w ogóle znajduje się w znośnych już warunkach materialnych.

Dziękując w imieniu mej klientki S. ofiarodawcom, łączę wyrazy szacunku i poważania  
J. S k o k o w s k i.  
Warszawa, 22—3—1912 r.

— **Na Kolonje Letnie.**  
Wzorem lat poprzednich i w tym roku w czasie największego ruchu przedświątecznego renomowane firmy handlowe przeznaczają pewne odsetki od targu w niektóre dni Wielkiego tygodnia na rzecz instytucji filantropijnych. Obecnie, jak już wspomnieliśmy, początek zrobili na korzyść „Kolonji letnich” firmy p. Marij Uchnast i „Bazar Warszawski”.

Na „Kolonje letnie” w dalszym ciągu odbędzie się teraz sprzedaż rabatowa:

Dziś w niedzielę 31 stycznia r. b. w sklepie „Kurjera Warszawskiego” (Aleja 2, Nr. 24);

Jutro w poniedziałek — w zakładzie ogrodniczym St. Jastrzębskiego, Aleja 2 Nr. 16;

We wtorek: Jerzmanowski—apteka, Aleja 1 Nr. 14, Soczek—optyk, Aleja 2, Nr. 16, Mokka-Kawa, Aleja 2 Nr. 20, Krakowiecki—Rektyfikacja Warszawska, Aleja 2, Nr. 24, Jan Szeffler—jubiler, Aleja 2 Nr. 16;

We środę — B. Popławski, skład apteczny, Aleja 2 Nr. 18.

Kto więc pragnie, czyniąc zakupy przedświąteczne, przyczynić się do sprawy miłosierdzia, niechaj spieszy do firm wskazanych.

### — Na paralityków.

Właściciel handlu win w Alei 2 nr. 21, p. Antoni Jankowski, jak lat ubiegłych, tak i w tym roku, ofiaruje rabat z targu jutro, w poniedziałek (1 kwietnia) w wielkim tygodniu (bez asysty pań), na korzyść Schronienia św. Antoniego dla paralityków.

Na ten sam cel właściciel handlu win w Alei 3 nr. 49, p. Ruciński ofiaruje rabat z targu w dniu 2 kwietnia, t. j. we wtorek wielkiego tygodnia (bez asysty pań).

### — Żargonowe wino i bakalie.

Nie wszystkie firmy starają się, jak powyższe, aby zwiększyć liczbę swych klientów, są takie które proszą jakby, aby u nich nie kupowano, rozsyłając i rozdając reklamy z zupełnym pominięciem języka polskiego, natomiast redagując je po za obowiązującym tekstem urzędowym — w żargonie. Zwyczaj taki praktykowany był dotychczas tylko na Litwie i u nas dopiero z napływem tak zwanych „litwaków” znalazł zastosowanie, dowodząc jednocześnie, że rozsyłającym wspomniane reklamy firmom „Handel Win S. Szentfelda, Aleja 1 i 1” i „Skład win i towarów kolonialnych Szlama Gold, Nowy Rynek Nr. 2” nie idzie bynajmniej o to, aby w czasie przedświątecznym zwiększyć swe obroty: o polską publiczność nie dbają.

— **Msza murarzy.**  
Dziś, w niedzielę 31 b.m., w kościółku

## Kościół w gruzach.

Mieszkańców wsi Zielona w pow. mławskim zbudził ze snu straszny huk. Było to w nocy, mieszkańcy więc zerwali się z łóżek i w popłochu wybiegli z domostw. Oczom ich przedstawił się przerażający widok. Oto runął kościół, którego budowę rozpoczęto przed 4 laty, a który z wielkim nakładem pracy i pieniędzy udało się wykończyć w roku zeszłym.

Runęła wieża, wzniesiona na 33 łokcie po nad dach kościoła, mury zaś tego ostatniego przedstawiają zbitą masę gruzów, których już ulecia się zużytkować.

Całe szczęście, iż katastrofa wydarzyła się w nocy, w innym bowiem wypadku pod gruzami murów mogłoby znaleźć śmierć setki ofiar.

Osoby kompetentne twierdzą, iż przyczynę katastrofy należy przypisać niedołężnemu prowadzeniu robót, kierunek bowiem nad robotami proboszcz miejscowy, ks. Burawski, powierzył niejakemu Kowalskiemu z Sierpca, człowiekowi niefachowemu, a i ten ostatni zajmował się przeważnie innymi sprawami, zleciwszy dozór nad robotami swej rodzinie.

## Za głosem serca.

Powleść z angielskiego.  
(Dalszy ciąg).

Czyliż zawsze łatwo się było do tego zastosować?...

Po ostatniej swej rozmowie z ojcem Iris poszła znnowo do galerji, aby się przypatrzeć portretowi matki. Pragnęła studjować twarz, aby w niej znaleźć ów urok, który wzbudził takie uwielbienie w jej ojcu.

Słyszczą to był obrazek, ta dziewczyna stojąca przed portretem matki — w długiej białej sukni, wlokącej się po ziemi, cała w blasku słońca, z rękami złożonemi i z oczyma utkwionemi w wizerunek. Niepodobna ona była ani trochę do poważnej i wspaniałej lady, niegdyś pani domu.

Lady Iris była wysoka o wiotkiej i kształtnej kibiści. Było coś królewskiego w jej dumnej postawie i swobodnych ruchach. Miała twarz podługną, białą jak listek lilii, zarumienioną rumieńcem pełnej róży. Oczy jej barwy leśnego fiołka, ocenione były długimi rzęsami, a usta, odznaczające się doskonałym rysunkiem, tchnęły dumą i dobrocią zarazem. Ciemne, lokuwate brwi i fale jasnych włosów dopowiadały reszty.

Oblicze na portrecie było ciemne z barwą brzoskwinową, ożywionemi ciemnymi oczyma i otoczone czarnemi włosy. Jakis smutek rozlany był na niem, niby zapowiedź przedwczesnej śmierci. Jedno ramię zakryte było popurorową aksaminatą zartutką, oblamowana gronościami — drugie zaś, odkryte, jaśniało białością perel. Jedna ręka przytrzymała wafel zartutkę, druga zaś swobodnie spadała na obraz.

— Niema chyba dziecka, coby tak było niepodobne do matki jak ja — rzekła lady Iris do siebie. Mam zupełnie inne włosy i oczy. Czemu ja tak niepodobna do ciebie, matko? — zapytała patrząc na obraz.

Stojąc tak przed nim myślała, jak całkiem inne byłoby życie dla niej, gdyby ta ukochana matka żyła. — Nie mogę o niej mówić z ojcem, a może nikomu innemu nie chciałoby się o niej ze mną rozmawiać; ale przynajmniej będę tu codziennie przychodziła, aby na nią patrzeć.

W tej chwili dały się słyszeć stapania jakiegoś w galerji i mistress Bellew zbliżyła się do młodej dziewczyny.

— Moja droga Iris, nie mogłam cię znaleźć. Co ty tutaj robisz?

— Rozmawiam z mamą — odrzekła.

Odpowiedź ta zdziwiła nieco damę do towarzysztwa, która się uśmiechnęła znacząco.

— Jaka ty jesteś dziwna! Masz jakieś osobliwe myśli! Lady Clyffarde przyjechała i bardzo pragnie cię zobaczyć?

Czy pójdziesz ze mną?

— Naturalnie. Ze wszystkich sąsiadów najwięcej ją pragnę widzieć. Pójdę zaraz z panią.

— Jest w dużym salonie i książkę jest z nią.

Lekkiemi i szybkimi krokami lady Iris wyszła z galerji, zniżając do dużego salonu.

Na jej spotkanie podniosła się wysoka i wspaniale wyglądająca lady w ciemnoszarym aksaminowym kostiumie. Wyciągnęła ku niej ręce z uprzejmym uśmiechem.

— Lady Iris! — zawołała. — Ach, gdy panią widziałam po raz ostatni, byłeś jeszcze dzieckiem, a teraz jesteś piękną kobietą.

— „Piękna kobieta” jest bardzo rada, że panią widzi, droga lady Clyffarde — rzekła Iris, śmiejąc się wesoło. — Pragnęłam tego od chwili mego tu przybycia.

### ROZDZIAŁ III.

Wieść o przybyciu księcia wraz z córką rozszalała się wkrótce dokoła. Lady Clyffarde dowiedziała się jedna z pierwszych i powiedziała to natychmiast synowi swemu, Fulkowi.

Sir Fulke był piękny, dobrze wychowany i inteligentny młodzieniec, ubóstwowany przez matkę i kochany przez podwładnych i znajomych. Był on wysoki, dobrze zbudowany, obdarzony peł-

nym, niskim głosem i miłym uśmiechem był wspaniałomyślny i dobrotliwy aż do przesady. Znano go jako doskonałego jeźdźcę, głośnego strzelca na całą okolicę, — a co kobiety najwięcej ceniły wyborowego tancerza.

Sir Fulke odznaczał się wielu prawdziwymi zaletami, ale miał przytem i jedną wadę.

Był on próżnym i zarozumiałym z powodu pięknej swej postawy, białosci rąk, bujnej czupryny a szczególnie z powodu powodzenia, jakiego w domu doznawał. Miło mu było słyszeć jak mówiono, że jeździ najpiękniejszymi końmi i trzyma najlepsze psy w okolicy. Jako piękny młodzieniec i dziedzic Clyffe Halla, mający dwadzieścia tysięcy funtów rocznego dochodu, sir Fulke był ulubieńcem całej okolicy.

Potrącił opowiedzieć dobrze jakieś zdarzenie i przyjemnie piosnkę jaką zaśpiewać; był zawsze bardzo ożywiony i umiał być przyjacielem, skoro raz kogo polubił.

Był dobrym i wiernym synem, wspaniałomyślnym właścicielem dóbr i najlepszym panem domu; mówiono powszechnie, że będzie równie dobrym mężem.

Ale gdzie sobie wybierze żonę? Lady Mavers ma trzy piękne córki; mistress Cecil ma tylko jedną, która odziedziczyła ogromny majątek; Lady Blakewell ma pięć córek, z których najmłodsza Wioletta jest pięknością.

(D. c. n.)



filjalnym Im. Marii zostanie odprawiona wotywa Związku zawodowego murarzy na intencję pomyślnego sezonu budowlanego w b. r.

Ku czci Z. Krasieńskiego. Staraniem częstoch. stowarz. „Przyszłość” odprawiona będzie w palmową niedzielę, t. j. dziś, punktualnie o godzinie 9 i pół rano, w kościełku Im. Marii uroczyste nabożeństwo za wielkopomnej sławy poetę i myśliciela Z. Krasieńskiego.

Wzlot w Piotrkowie. Na dzisiejszą niedzielę zapowiedziano wzlot lotnika W. Kamińskiego, na monoplane syst. Bleriot XI, w Piotrkowie.

Wzlot ten odbędzie się na polu mieszcowsym wyciągów konnych.

Marjawickie kaplice w Częstochowie.

Wobec nadesłanego przez rząd gubernialny piotrkowski pytania - częstochowskie władze powiatowe przesyłały oświadczenie, iż kaplic marjawickich Częstochowa nie posiada.

Jedyna kaplica marjawicka mieści się, jak wiadomo, we wsi Starca w gm. Rększowice.

Kafle i roboty zdunskie L. Nieprzecki i R. Federawicz. w Częstochowie. Teatralna 64. telefon 321.

Z „Lutni”.

Zapowiedziana na dziś w lokalu „Lutni” zborowa próba chórów żeńskiego i męskiego odbyła się wczoraj, t. j. w sobotę.

Zebranie „Przyszłości”.

Walne zgromadzenie członków częstochowskiego oddziału Towarzystwa zupełnie wstręmieliwości od napojów alkoholowych „Przyszłość” odbędzie się dziś, w niedzielę, 31 b. m. punktualnie o g. 4 popoł. w lokalu T-wa przy ulicy Teatralnej 23.

Zarząd za pośrednictwem „Gońca Częstochowskiego” prosi o liczne przybycie.

Wczorajsze losowanie w Tow. Kredytowym m. Częstochowy.

Zapowiedziane na wczorajszą sobotę godz. 10 rano losowanie listów zastawnych Towarzystwa Kredytowego m. Częstochowy, odbyło się w lokalu zarządu Towarzystwa w Alei 3 Nr. 55 w obecności władz Towarzystwa i obywateli pp. Tomczyka, Zborowskiego, Filipa Rozenberga, Teofila Fiszera, Fice-



nesa, inż. Karola Wolfke, Pietrzykowskiego, dr. Edwarda Kabna, „Ozgowskiego, dyr. Ruffa, inż. Kaz. Reklewskiego, Michała Hertza oraz zaproszonego w charakterze przedstawiciela prasy miejscowej redaktora naszego „Gońca Częstochowskiego” Fr. Galisiewskiego.

Wylosowano do amortyzacji następujące Nr. Nr.:

Po rb. 1000 — 39 186 1110 1166 1175 1225 1862 2349 2424.

Po rb. 500 — 13 571 626 686 707 767 904 1010 1071.

Po rb. 250 — 99 140 204 475 763 870 1039 1088.

Po rb. 100—29 34 51 59 83 94 101 113 129 156 159 165 243 246 247 272 370 397 420 429 436 461 463 477 526 534 543 579 594 595 596 648 653 669 691 715 812 842 847 897 905 907 931 949 977 1011 1029 1071 1083 1096 1098 1106 1114 1126 1173 1183 1208 1279 1281 1290 1293 1295 1325 1328 1371 1375 1441 1467 1501 1518 1527 1538 1565 1573 1612 1620 1632 1647 1701 1711 1734 1738 1740 1741 1771 1812 1827 1888 1892 1895 1938 1945 1960 1961 1969 1978 1987 2015 2017 2026 2032 2044 2054 2065 2094 2116 2135 2211 2222 2231 2238 2255 2256 2259 2270 2271 2274 2304 2306 2314 2350 2354 2378 2386 2413 2420 2454 2464 2468 2474 2477 2497 2591 2611 2618 2638 2654 2685.

Ogólne zebranie członków Tow. Poż.-Oszcz. „Częstochówka”.

Dziś, w niedzielę, tj. 31 b. m. o godzinie 2 po południu w Muzeum Hygienicznym w parku powstawałym odbędzie się zwyczajne doroczne zebranie członków Towarzystwa „Częstochówka”.

Zebranie w Błachowni.

Dziś, 31-go b. m., o godzinie 3 popołudniu, we wsi Błachownia, odbędzie się organizacyjne zebranie człon. Stow. spozycywe.

Zwolnienie od podatku.

Na skutek prośby, wniesionej przez Aleksandra Giszka, na płatkowem posiedzeniu w magistracie, zwolniono G. od podatku brukowego, mastowego itp.

Giszka przewoził mleko ze stacji Częstochowa—Hebrbska na Ostatni Grosz, jeździ zwykle boczną drogą kolejową.

Kradzieże.

W domu Wofla Radeckiego, (Mikołajewski 17) skradziono z sieni 3 blazanki niklowe od mleka, wartości około 20 rubli.

Z mieszkanika Józefa Jasińskiego (ul. Wieluńska 13) nieznanymi sprawcy skradli serwis stołowy, wartości około 40 rb. o kradzieży zawiadomiono policję.

Wczoraj między godz. 2 a 5 i pół po poł. z parterowego frontowego mieszkania p. Jana Pięty, ul. Mokra nr. 7 dom Bartłomieja Ziembę — nieznanymi sprawca wyniósł, korzystając z nieobecności w mieszkaniu jego właściciela, różnej odzieży i bielizny męskiej i damskiej na rb. 60 zgóra. Złodziej dostał się do lokalu za pomocą dobranego klucza. O kradzieży zawiadomiono policję.

We wsi Kawodrza-Górna, Franciszkowi Sokołowskiemu, nocą skradziono 3 karmne świnię, wartości 70 rb. Zarządzono poszukiwania łupu i sprawców kradzieży.

Mieszkańcowi wsi Zawiercie, w gm. Kromolów, Pawłowi Nowakowi, niewiadomi sprawcy skradli uprząż z wozem.

Pobicie stróża.

Jacyś podchmieleni przechodnie o negdaj nocą pobili stróża nocnego, dyżurującego na ulicy Warszawskiej. Napastników aresztowano.

Kotrabanda.

Pod Kłobuckiem znaleziono kontrabandę, wartości 501 rb. 36 k.

W bliskości wsi Wrzosowa znaleziono tobołek z przemycałym towarem pruskim, wartości 30 rb.

Kontrabandy skonfiskowała straż graniczna z Herbów.

Aresztowania.

W dniu wczorajszym aresztowano w naszym mieście osób 13.

weźmie udział 350,000 górników oraz maszynistów kolejowi.

Rokowania pokojowe.

Paryż, 30. Podług informacji kół urodzonych mocarstwa czynią ponowne próby nawiązania rokowań pokojowych pomiędzy Włochami a Turcją.

Zażegnanie strajku.

Madryt 30. Podług zawiadomienia prezenta ministrów Canaleja, udało się rządowi zażegnać strajk górników hiszpańskich.

Burza.

Gran 30. Do Colomb Bochar nadeszła karawana, która przecierpiła olbrzymią burzę na puszcy, straciwszy przy tem 15 ludzi.

Zapowiedź strajku.

New York 30. Podług nadeszłych tu wiadomości, ogólny strajk amerykańskich górników ma się rozpocząć w przyszłą sobotę.

OFIARY

Pozostałość z wieńca na trumnę śp. Wł. Karola Zagrodzkiego przyjaciele z Nowoczerkaska składają 7 rb. na zakład Paralityków i 7 rb. na gimnazjum Kosmńskiego.

Zmiałst powinszowań świątecznych składa do uznania Redakcji Franciszek Jędrzejczyk dla najbiedniejszych rb. 1 kop. 50.



Dla dzieci; matek rekonwalescentów osób nerwowych i starców. Fosmoza za zapewnia prawidłowy rozwój krwi kości miśni. Niezbędnym pokarm dla dzieci w okresie ząbkowania i rośnięcia. Liczne opinie P.p. Lekarzy i Ordynatorów szpitali dołącza się do każdego pudełka. Dostać można w aptekach i składach aptecznych. Cena pudełek a rb. 1.



Telegramy.

Powrót do pracy.

London, 30. Ze wszystkich stron Szkocji nadechdzą tu wiadomości, iż robotnicy kopalni mają zamiar w najbliższym czasie powrócić do pracy.

Kobiety w parlamencie.

London, 30. W łbie niższej odrzucono wczoraj projekt prawa wyborczego kobiet 222 głosami przeciw 708.

Strajk generalny.

Nowy-Jork, 30. W poniedziałek rozpoczęł się strajk generalny, w którym

J. SKALMIERSKI BIURO TECHNICZNE w Częstochowie. Aleja II Nr. 22. Telef. 112.

INSTALACJE oświetlenia i motory elektryczne. ARTYKUŁY elektrotechniczne i techniczne. LYRANDOLE i LAMPY elektryczne. LAMPKI żarowe metalowe na składzie. Przedstawicielstwo fabryki budowy MEY-NOW i TURBIN systemu Francis, a Kujawski, Milewski i S-ka, w Lublinie. ARTYKUŁY MŁYŃSKIE na składzie.



PIWA-EXPORTOWE, PILZEŃSKIE, STOŁOWE, FENIX-K. SZWEDE=CZĘSTOCHOWA

Potrzebny zecer zaraz Wiadomość w Administracji Gońca.

Pierwszorzędna pracownia sztydła złoconych napisów na szkło M. S. WIEPRZYCKI Rynek Wieluński 2. 0218

Wóz zupełnie nowy do sprzedaży Ulica Mała Nr. 9. 603-2-1

Powoz do sprzedania z wolnym kołem Teatralna Nr. 66 Wiadomość w oknie 597-2-1

Kart. Amerykański do sprzedaży ul. Aleja 38 Żalkowicz 508-1

Chrześcijańska Fabryka Medalionów, Krzyżków oraz wszelkich robót wycinanych i wyznacznych Stanisława Bauera Częstochowa Ulica Wieluńska Nr. 12 vis a vis starego parku. Wykonywane wszelkie medaliki podług zamówień. 581-3-1

Mleko wborowo 3 razy dziennie, od krów rasowych nagrodzonych dyplomem uznania. Karmia według norm szwedzkich. s. rzęduje Szkołna Nr. 20 Ogródnictwo Halinó 607-2-1

Została otwarta udziałowa fabryka wód razowo-owocowych, uznana przez Radę Lkarską Pod firmą „Siatyryk” w Częstochowie, ulica Mała Nr. 16. Wyrabia wody węglowo-gazowe. Upraszamy łądajcie wszędzie. Popierajmy przemysł Polako-Chrześcijański. 601-1

Kapusta kwaszona na pudy do sprzedania, oraz tamie potrzebny zaraz stróż—Ogródowa 57. 602

Dnia 28 Marca 10 Kwieciana 1912 r., czyli w środę po Wielkiejnocy, odbędzie się w mieście owości Pasieli gm. Węglowiec w mieszkaniu J. Buegoz sprzedaż 2 domów drewnianych na rozbiórka budynków gospodarskich i t. p. przez licytację publiczną, szczegóły u Komisarza Kędzierskiego, Szkołna 5. 0284-2-1

Ładny pokój do wynajęcia w Zielenia 6. 576-1-1 Strazy Ogniowej.

Zakład Ślusarsko Mechaniczny W. BAJER w Częstochowie, ul. Teatralna Nr. 12. Telefon 3-57. Poleca rowery nowe i używane oraz części zapasowe, duży wybór po cenach niskich. Przyjmuje wszelkie reparacje, emalowanie, niklowanie i wynajmowanie rowerów. 0141

Pierwszorzędna Wyższa Szkoła Kroju i Szycia M. PIASECKIEJ Mistrzyni Cechu Warszawskiego i Częstochowskiego. CZĘSTOCHOWA II Aleja M 40. Szkoła wydaje kończącym kurs, świadectwa. Przy szkole: pracownia sukien, okryć i kostiumów, na łądanie formy papierowe kopjowane, czynnienie zadość najwyższej formy wymaganiem. Program nauki wysyła się bezpłatnie DLA NIEZAMOŻNYCH USTĘPSTWA.

Najlepszym źródłem dla zaopatrywania się w towary kolonialno-spożywcze jest Hurtowe Stowarzyszenie Kupców Chrześcijańskich „OBRONA” w Częstochowie, I-sza Aleja M 10. Towar na składzie zawsze świeży i w dobrym gatunku. Wyłączna sprzedaż cukrów z pierwszorzędnych cukrowni Lublin i Milejów.

Potrzebni dwaj furmani z dobrymi świadectwami naący do brzoCzęstochowy. Zgłaszać się plac Redakcja i Administracja II Aleja M 38. tel. M 80. 0292-2-1

Oryginalne maszyny do szycia, The Kempisty-Kasprzycki Company Firma chrześcijańska. WARSZAWA, Marszałkowska M 151. Nadzwyczajna okazja Sprzedaje po cenie hurtowej na raty i za gotówkę. Dobrą nożną maszynę nowego systemu od 36 rub., a ręczną od 28 rub. Zamówienia przyjmujemy nasz informator-poborca. Skład w sklepie galanteryjnym W-go JANA KNETIGA, Aleja II dom Wł. Chętkowskiego. Częstochowa Tamże wielki wybór płyt gramofonowych i patheton. po cenie hurtowej. Potrzebni zdolni sprzedawcy i inkasenci. 0181

# B I L A N S

## Częstochowskiego Towarzystwa Pożyczkowo-Oszczędnościowego

w dniu 1 Stycznia 1912 roku.

STAN CZYNNY.	Ruble i kop.	STAN BIERNY.	Ruble i kop.
Pożyczki	1,120,431 07	Udziały członków	303,890 57
Głazowa lokata gotówki	242,803 76	Wnioski oszczędnościowe	1,196,567 88
Papiery procentowe własne	23 436 62	Kapitał zapasowy	17,723 53
Ruchomości	1,222 37	Kapitał rezerwy	21,767 08
Nieruchomości	187,941 36	Dywidenda niewypłacona	3,122 70
Lombard	12,915 23	Sumy przechodnie	7,827 25
Gotówka w kasie	2,672 02	Tow. Kred. m. Częstochowy	17,900 12
		Zysk czysty za rok 1911	22,623 30
	1,591,422 43		1,591,422 43

Prezes Zarządu:  
*Dr. J. Pietrasiewicz*

Członkowie  
Zarządu:

- Z. Sławadzki
- F. Dobrucki
- J. Ozgowski
- A. Zboński
- L. Bugajski
- J. Dreszer
- J. Zagórski

Zdrowie jest najcenniejszym skarbem dla wszystkich!  
Słynna w całym świecie

## Herbata z gór Harcu

(Dr. Lauer's Herzer Gebirgstee)

Zalecana przez najslawniejszego powagi lekarskie, zatwierdzona przez Departament Medyczny przy Ministerjum Spraw Wewnętrznych w Petersburgu jest jednym z najniebezpieczniejszych środków dla utrzymania zdrowia. Napój ten przyjmowany w ilości 2-3 szklanek tygodniowo, lecz: wyrzut, liszaja, uderzenia krwi do głowy, hemoroidy, reumatyzm, cierpienia żołądka, i t. p., przyczyna apetyt i prawidłowe trawienie. Działanie skuteczne w wypadkach zapalenia płuc, grypy i cholery. Cena pudełka rb. 1, pół pudełka 50 k. UWAGA: Każde oryginalne pudełko zaopatrzone etykietą. Jedyny reprezentant na Królestwo Polskie i Cesarstwo: **Józef Grossman**, WARSZAWA, SŁASKA № 38A. Tel. № 184-44. Zamiejscowym wysyłamy za salomonem od 1 rb., z dołożeniem na kosztu przesyłki. Wystrzegaj się fałszyfikatów i podrabianych etykiet. 0368

### Wiadomem jest całemu światu,



że na PIEGI, PRYSZCZE, WAGRY, mokre i suche LISZAJE, KROSTY i wszelkiego rodzaju nieczystości skóry, jest wiele różnych środków, lecz skutecznie działających bardzo mało. Kto chce otrzymać prawdziwie radykalny środek kosmetyczno - leczniczy, niech żąda rozpowszechnionego i uznanego przez powagi lekarskie

## MYDŁA ks. KNEIPPA

z powyższą etykietą i napisem na każd. etyk. reprezentant. Bez tego podp. - fałszyfikat. Po 40 k. kawalek sprzed. wszyst. apt., skl. ap. i perfumerye.

Reprezentant M. Niedźwiedz, Warszawa, Graniczna 6, telef. 91-07.

Sprzedam magiel, maszynę do szycia, potrzebny chłopcy i uczniowie do szycia i różne sprzęty domowe. Kłódka elektryczno-mechanicznego 11. Wiadomość ul. św. Barbary Nr. 8 | Aleja 26. firma „Tryb.“ 591-3-1

### Siatki stalowe, jednolite, z metalu rozciąganego (Metale Déploye, system Critall'a) specjalnie używane do budowy: SUFITÓW, SCIAN DZIAŁOWYCH oraz do robót SZTUKATORSKICH i WSZELKICH OGRODZEN.

Przy budowie sufitów, siatki z metalu rozciąganego zastępują w zupełności drewnianą podsufitkę i trzciniowanie, obniżając jednocześnie koszt sufitu, oprócz tego wszelkie konstrukcje wykonywane z tych siatek są: **tanie, lekkie, niepekające, ogniotrwałe.**

Doskonale izolują głos i ciepło i zabezpieczają od gnieźdzenia się robactwa. Dostawa natychmiastowa ze składu

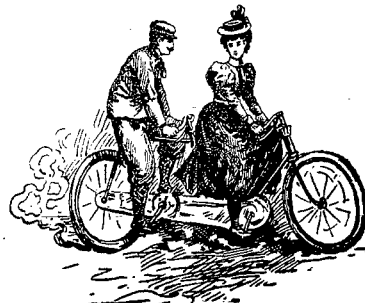
**ZDZISŁAW RYLSKI w Częstochowie, Aleja II 33, telefonu 93.**

#### Święta, Święta

Tuż prawie już Zaraz za pasem! niech więc łaskawie zapamięta ogół Publiczności szerszy, że skład apteczny w Starym Ryńku Nr 21 posiada dobór towaru dostateczny ze znacznym też zapasem ilościowo, jakościowo sownie obficie a mianowicie: wanilii, szafran, i różne esencje malinowa, koniakowa, poncezowa, brzoskwinowa, poziomkową wiśniową przezroczyste, k. lorowe. Olejki eteryczne i różne ingredjencje do ciasta i do ciastki, peś masurki opłatków i inne temu podobne dodatki: osty; winny, zbożowy wyborowe dla wódek braku Poleszenia smaku Skuteczności tych naprawy Pol:ca różne zaprawy; dorocznym zaś zwyższaniem tradycyjnym obyczajem słane szmigusówki estetyczne dygnuski ostatniej do wyboru mody, po tegoż kolonjskie wody, Perfumy na tutw

dobór suty wykwintnego aromatu dla efektu też i wiatu ognie sztuczne bengalskie b. bucz-e Telegrafy, młynki żabki strzające w locie strzały Confetti, rakiety niespodzianki Słonce, gwiazdy fontanki buczne marsy (bez żadnej farsy!) Cygara - wyszwały Szachotki do żębów nietylko estetyczne lecz trwałe i praktyczne a przedewszystkiem higieniczne Gdy się Szan. P. P. Klijenci Sami przekonacie o dobro i towarów zawartości i łaskawie zapamiętajcie o tychże wartości raczyście mieć skład w swój pamięci Racje wtedy przynacze choć mały, nie duży choć nie sławny nie wystawny i może być nieokazany wyborem towaru służy Wigo raczyście nie tylko się pofatygować ale innym protogować towar po niedrogiu cenie, o co proszę i podziękuję za łaskawe zaszyczenie

Aleksander Hoffman.



## WARSZAWSKI CYKLODROM

Od 10-go Marca 1912 r. przeniesiony z Wieluńskiej 8. na ul. III Aleja № 52 do domu W-go F. D. Wilkoszewskiego w Częstochowie.

„Nowość” ujeżdżalnia w ogrodzie Owocowo-kwiatowym na rowerach Damskich i (mężkich, „Specjalność” sprzedaż, wynajem, reperacja, rowerów.

T. Zdrojewski.

## L. NIEPRZECKI i K. FEDEROWICZ

w Częstochowie, ul. Teatralna 34, tel. 321.  
**Fabryka kaffi i wyrobów ceramicznych we Matowie i w Prusicku.** 0805

Roboty zdunskie z gwarancją. Sprzedaż kaffi hurtowa i detaliczna na miejscu i w fabrykach. Przedstawicielstwo „Multiplikatorów” ogrzewania patent Dr. W. P. Kłobukowskiego w Warszawie. **Wzory i koszt. na żądanie bezpłatnie.**

## Nowo-otworzony Warszawski magazyn MÓU „WIKTORJA” (KRZYŻANOWSKA)

Przy ulicy Dojazd Nr. 5, (na I piętrze).  
Magazyn zaopatrzony w najświetniejsze i najmodniejsze modele Paryskie. 0225

**Fabryka mebli żelaznych**  
**E. Kindermana**  
Teatralna 26, gdzie róg domu zburzyli.  
oleja meble żelazne własnego wyrobu jako to: łóżka, łóżeczka dziecięce, mywalnie, kolebki, wózki, krzesła ogrodowe i t. d. Przyjmujemy odnawianie mebli żelaznych. 038

### UDOSKONALONA PERFUMERIA

Towarzystwa „ST.-PETERSBURSKIE  
**TECHNO-Chemiczne LABORATORIUM”**

- Perfumery „AURORA” - woda toaletowa
  - Perfumery „AURORA” - perfumy
  - Perfumery „AURORA” - mydło
  - Perfumery „AURORA” - puder
- Sprzedaż detaliczna i hurtowa - Warszawa.  
NOWY-SMIAŁO, 37

### Przedsiębiorstwo opałowe „Spojnia”

w Częstochowie, ul. Cerkiewna № 2.  
Telefon 410.  
Zawiadania W. P. odbiorców iz dniem 1 Kwietnia r. b. obniżyliżmu ceny węgla kamiennego. Z pozostan. 591-1-1  
**A. Palusiński.**

### Okazyjnie

Kaucjonowane Biuro Pośrednictwa Pracy przy Kantorze przewozowym.  
**„LECH”**  
w Częstochowie  
Aleja III Nr. 5. Telefon Nr. 323  
**POLECA:**  
Robotników Rolnych i fabrycznych, oraz służbę wiejską i miejską. 0200

Do sprzedania z powodu wyjazdu z miasta, stół, łóżko z materacem krześnia łustr., nocnik, kuchenka T-actrolna 23 m 24. 598-1

## !! Ważne dla Gospodyń !!

Cała wysoce kulturalna Finlandja, złożona z ludzi pracy i zdrowia, zawdzięcza swój doskonały wygląd temu, że wszyscy żywią się chlebem lekkostrawnym, w rodzaju placka, pod nazwą:  
**„Raäckebröd” czyli „CHRUPACZ”**  
którym zmuszają się, dzieła i żołądok do pracy. Chrupacz, sporządzony z maki i kmiłku, idealnie wypieczony nigdy nie czernieje i im jest starszy, tem lepszy, a posmarowany masłem lub twarogiem, znakomicie smakuje.

## Naśladujemy ich!!

Chrupacz powinien się znaleźć na każdym stole! Żądać go we wszystkich sklepach kolonialnych, pieczywa, kukierniach i restauracjach.  
Wylączna sprzedaż na Cesarstwo i Królestwo w Domu Przemysłowym Leona S. HASSFELDA, w WARSZAWIE, Włodzimierska 4. T-telef. 134-24. 0283  
Pogodni są reprezentanci w każdym zakątku kraju.

## HANDEL WIN TOWARÓW KOLONJALNYCH

### J. Pietrowca, w Częstochowie

Aleja II Nr. 30.  
Makę najlepszą, Drożdże, Rodzynki, Migdały, Szafran Wanilje, Musztardę, Oliwę Nicijską, Masło syberyjskie i Śmietankowe, Kanserwy, duży wybór Karmelów: fabryk Rosyjskich, i Warszawskich Kawę, Herbate, różnych firm

Wina: Węgierskie, Wistola, Francuskie, Hiszpańskie, Włoskie, Krymskie od 40 k. butelka Masera № 65	Li: Zagraniczne oraz krajowe Benedyktyn, Perrenit, Czece-Chru na Afrikotnie i tuac	
Konaki: Kaukaski, Suwonski i Saradziewa, Francuskie: Prunew i & Marela i inne.	Piwa: Ryskie, Strzyckie Warszawskie, Heinebusch i Schiele, Kijowska i inne	
Wódki: Zapiekawki, M. i. ajska, Jarzobinowa, stara Litwka Kijowska, Włocławskie, Wisniowa, Redłowska, przyspianki i inne.	Portery: Angielskie, i krajowe.	

Wycieczki do sprzedania w 100 zł. 31 zakład mechaniczny 605-1 | Rezerwa do sprzedania z powodu wyjazdu, Krakowska 60. 600-1



Kto chce mieć, z gwarancją i na oczekaniu zreparowane powyższe przedmioty, niech odda lub też przysła do  
**II-ga Aleja № 26,**  
 Telefon № 507.  
 vis à vis Cukierni W-go pa-  
 nał Jackowskiego.

Zakładu Elektro-technicznego i fizyko-mechanicznego pod firmą „**TRYB**”

Na pewno będzie zadowolony z dokładnego wykonania. Jako też instalację oświetlenia Elektrycznego i naftowo-żarowego, nawijanie ankrow (bobin), nowe kolektory (lamela) montowanie Motorów gazowych, dzwonków, telefonów, pokojowych ostrzegaczy i zamków elektrycznych. Oraz zakładanie i kontrolowanie piorochronów.

Reparacja Manometrów, Wakometrów, Barometrów, Ampermetrów, Voltmetrów, narzędzi mierniczych Polifonów, aristonów, pozytywek, Wag setnych, dziesiętnych, stołowych i laboratoryjnych. Oraz zapalniczek kieszonekowych i wszelkich maszynek kuchennych

**B. Wiśniewski**  
 W CZĘSTOCHOWIE,  
 Cerkiewna 11, — tel. 385.

**POLECA: Najpraktyczniejszy Podarek Imiennowy, Szlubny — maszyny do prania „Całą parą” JOHNA z piecykiem oszczędnościowym.** Doprowadzona do największej doskonałości: Parowa maszyna do prania nie wymaga żadnych specjalnych urządzeń i nadająca się dla domowego użytku, dla Pralni, Hoteli, Restauracji, Koszar, Szpitali, Ochron, Kamer Dezyn, fekecyjnych i t. d., oraz **Magle, Wyżymaczkę, Masady kominowe przeciwdymne, zapobiegające zaczadzeniu, Oszczędzające opał.** 1067

**Wyższa Szkoła Kroju i Szycia**

**H. Gniewkowskiej**

ul. DOJAZD № 5, I-sze piętro, front.

Na podstawie zdobytych w kraju i zagranicą zaszczytnych dyplomów uzyskała laureatka prawa prowadzenia szkoły w całym Państwie. W zakładzie odbywają się kursy teoretyczne i praktyczne. System ten wydoskonalony jest do tego stopnia, że krojenie według niego ubranie żadnych nie wymaga poprawek. Instytucja ta tak ba dzo pożądana i pożyteczna posiada stale wybór najwspanialszych fasonów form kopjowanych z żurnali, służąc zatem może wspaniałymi wskazówkami co do najnowszych wymagań mody. Kończącym wydaje się świadectwa, a co najważniejsza daje się do ręki by utzymanie zapewnione. Aby uprzyścić jaknajszerszym kołom nabyć tak donośnej i praktycznej wiedzy, wyższa Szkoła Kroju i Szycia urząca prócz zwykłych nauk codziennych zbiorowe kursy dla biednych bezpłatnie. 892

**Skład Aparatów FOTOGRAFICZNYCH**

**J. & W. Kasprzycki**

Warszawa, Nowy-Swiat 45.  
 Zawiadamia swoją Klientelę że: nowy **Cennik** wkrótce wyjdzie z druku! 0207—3—1

**Stróż**

sumienny, trzeźwy, pracowity bezdzielny poszukiwany natychmiast na stałe. Zgłosić się **Humbertowska № 10.** 591—2—1

**Niania**

rzetelna potrzebna zaraz do dziecka 10-cio miesięcznego. **Wiadomość w Administracji „Gońca Częstochowskiego”.** 546—2—1

Wyrzadzając sprzedam fortepian kredens, stół, krzesła, szafkę, komode. **Szkołna 6 m. 4.** 592—2—2

Potrzebna kasjerka ze znajomością polskiego i rosyjskiego. Oferty wraz z Curriculum Vitae składać w redakcji **Gońca** dla 167.

4 pokoje z wygodami wynajmę w pobliżu Alei lub w samych Alejach. **Wiadomość w administracji „Gońca” dla inżyniera B.**

**Potrzebni** zaraz chłopców z dalekiej okolicy do nauki do zakładu elektro-technicznego i mechaniznego. **Wiadomość w Administracji Gońca Częstochowskiego.** 588—1—1

Do sprzedania szafa 4 x 0 w o. w. I. Zaraz, także pokój z kuchnią. **III Aleja № 48. dom Szpiga.** 589-2-2

Sprzedam Kawiarnię Jaskółczą. **S. Bilard Kregielkowy Krakowska 60.** 579—3—2

Zaraz d. w. najecka pokój z kuchnią. **Fabryczna 11.** 582-3-3

Do sprzedania 32 morgi ziemi przy mieście, obok Cmentarza. **Cona przystępna. Wiadomość ulica Teatralna № 5, m. 4.** 585—10—2

Święt sp. żywy do sprzedania. **Cintra 14.** 586—2—2

**Subiekt branży lokalowej** obecnany z perkalikami, płótnem, barczanami i sznurkiskiemmi wyrobami z kanoja rb. 300, potrzebny od zaraz. Oferty wraz z kopjami świadectw nadsyłać do Stowarzyszenia Spółczego w Rakowie. 0269—4—3

Do wynajęcia od 1-go Kwietnia pokój umiastowany z oddzielnym wejściem. **III Aleja 73, wiadomość u stróża.** 57—3—3

**Pracownia „HYGIENA” Gorsetów**  
 Częstochowa, II Aleja № 29. Telefon 478.



Zawsze na składzie i przyjmuję obstatunki na gorsety, biustaltery, pasy brzuszne i higieniczne z różnych materiałów. Gorsecki „Ceintures” dla pań biuralistek, uczenie. Przerabianie starych gorsetów na modne fasony, repara-cja i pranie. Obstatunki na pro-wincje wykonywa się w ciągu 3-ch dni po otrzymaniu szcze-gułowej miary.

**Żądać wszędzie = KUPUJCIE CUKIERKI Tylko z udziałowej fabryki „PASIEKA” w Częstochowie, ulica Mała № 20. = Żądać wszędzie =**

**Obiady zdrowe domowe. W różnych cenach. Od godz. 12, do 5 po poł. Teatralna 13, m. 2, parter. 0212—10**

**350 rubli** Place do sprzedania, ul. Warszaw-ska, **Wiadomość u mebls. Teatralna 26, Pszczółkowski.** 608—6—5

**Do sprzedania Dom w centrum Rakowa bez pośrednictwa Jasnogórskiego Nr. 18 Jan Potak, w Częstochowie.** 0163

**0** d 32 lat egzystująca mleczar-nia **M. Owsińska, II Aleja № 23,** (przeniesiona została w tymże domu do lewej ofi-cyny). Polca znana z dobrego mleka, śmietana, sery, masło śmietankowe i solone. Wyborowa wędliny litewskie, grzyby suszone, ogórki i korniszony niemieckie. Najlepsza musztarda na funty, chlebo-wiejski, miód i doskonałe powidła śliwkowe, oraz rozmaite przetwo-ry owocowe i produkty spożywcze. W pokoju oddzielnym przy mleczar-ni, także można dostać na porcie kawy, mleka i potrawy gos-podarskie w zakres mleczar-ni wcho-dzące. **10 gancej mleka co-dziennie do odstąpienia po cenie hurtowej.**

**P**anna najwazej kontraktuj ser-dziej ratami niedrog Zamie-niam **Aleja II 55 m. 1** 604—2—1

**P**otrzebna panna do sklepu ga-lanteryjnego **J. Blasik II Aleja Nr. 42** 606—1

**Poleca na Sezon [Rowery i wszelkie części do takowych i repara-cja. T. KURASIEWICZ Częstochowa, Szkołna 15,—telefon 353.**



**ZAKŁAD STOLARSKI POSIADA WIELKI WYBÓR MEBLI** — gotowych, własnego wyrobu i gotowe otomany, oraz przyjmują roboty Tapicerskie. — w Częstochowie, II Aleja Nr. 24. — Telefon Nr. 488. 0226 **J. BŁASZCZYKOWSKI.**

**Pracownia Sukien Damskich A. TUREK**  
 Niniejszym mam zaszczyt zawiadomić Szanowną Klientelę, iż ukonczywszy Wyższą Szkołę Kroju W-niej H. Gniewkowskiej, z chlubnym świadectwem przyjmuję wszelkie roboty wchodzące w zakres krawiectwa damskiego, powierzono roboty wykonawam: szybko i gustownie i akuratnie krój wykonywam. 194  
 Ostatni Grosz № 3. dom W-go Bartnickiego.

**PRENUMERATE I OGŁOSZENIA PRZYJMUA:**  
 KANTOR WŁASNY Częstochowa: II Aleja, № 38, w Zawierciu księgarnia p. Z. Hubickiej, — w Rakowie p. Leon Piotrowski.  
**Warunki prenumeraty:** Rocznie rb. 6, półrocznie, rb. 3, kwartalnie, rb. 1 kop., 50, miesięcznie, kop. 50, wraz z przesyłką pocztową, lub odnośnieniem do domów. **Ceny ogłoszeń:** Za wiersz jednoszpaltowy lub jego mie. s. c; przed tekstem, k. 40 po tekście k. 15, obok tekstu (nad pnie) k. 50 nekrologi k. 25 Drobne ogłoszenia po k. 3 za wyraz. Najtańsze ogłoszenie k. 20 **Głoszenia treści wstrzymania o 50 procent drożej**